

Jaarverslag Stichting Amazon Fund

2020

Inhoud

	Pagina
1. Voorwoord	3
2. Visie en missie	4
3. De organisatie in 2020	4
4. Terugblik 2020 – Amazon Fund en de Covid-19 Pandemie	5
5. Communicatie	6
6. Donaties	6
7. Het project natuureducatie in 2020	6
8. Publicatie handleidingen en ander lesmateriaal	8
9. Financieel jaarverslag 2020	9
10. Amazon Fund in 2021	10
11. Contactgegevens	11

1. Voorwoord

Het Amazoneregenwoud is nog steeds het grootste tropisch regenwoudgebied op aarde met honderdduizenden verschillende plantensoorten, ruim tweeduizend vogelsoorten en miljoenen insectensoorten. Het Amazone riviersysteem bevat bovendien twintig procent van al het zoete water in de wereld. Het gebied wordt ernstig en in sterk toenemende mate bedreigd. De ontbossing is gestegen tot het hoogste niveau in twaalf jaar. In Brazilië is tussen augustus 2019 en juli 2020 ruim elfduizend vierkante kilometer regenwoud verloren gegaan. Dat is ongeveer het oppervlak van Groningen, Friesland en Drenthe samen. Meer dan een vijfde van het regenwoud is ontbost of zwaar aangetast en in veel gebieden staat het bos onder grote druk. Ontbossing leidt tot verlies van biodiversiteit en tot klimaatopwarming wereldwijd en bedreigt de leefgebieden en cultuur van de inheemse bevolking.

Amazon Fund is een stichting die via een 'bottom-up' benadering kleinschalige projecten van lokale partnerorganisaties in de Amazoneregio ondersteunt, projecten die direct bijdragen aan het tegengaan van ontbossing en die zorgen voor betere levensomstandigheden en bescherming van de cultuur van de inheemse bevolking. Behoud van het regenwoud kan alleen bereikt worden door de inzet van de bewoners zelf. De stichting steunt de laatste jaren vooral projecten voor praktisch natuuronderwijs, een investering in de jeugd als de toekomstige beslissers van het gebied. Amazon Fund is een Nederlands privé initiatief, ontstaan in 2008 uit bezorgdheid over het verloren gaan van natuur en milieu in Amazonia en over de impact die dat heeft op allen.

Dit jaarverslag legt verantwoording af van de activiteiten van Amazon Fund in 2020. Het bestuur bedankt iedereen die betrokken is bij het werk van Amazon Fund voor de steun en inspanning het afgelopen jaar. Samen blijven we ons inzetten om onze visie en doelstellingen te verwezenlijken: investeren in organisaties en mensen in de Amazoneregio die concreet bijdragen aan het behoud van natuur, milieu en cultuur.

Fred Opdam,
voorzitter Amazon Fund

2. Visie en Missie

De visie van Amazon Fund is dat de Amazone ecosystemen hun unieke waarden en functies moeten behouden voor huidige en toekomstige generaties. Met als missie direct bij te dragen aan de bescherming van het Amazoneregenwoud, de moerasgebieden en savannen, de biodiversiteit, en de levensomstandigheden en culturele identiteit van de inheemse bevolking.

Om dit te bereiken ondersteunt de stichting duurzame projecten die bijdragen aan de visie en missie. Het gaat om kleinschalige projecten met voorbeeldfunctie, gerelateerd aan verschillende aspecten van bos- en natuurbescherming, behoud van bedreigde ecosystemen en duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Het fonds ondersteunt met name projecten op het gebied van praktisch natuuronderwijs, projecten gericht op aanleg van kleinschalige basisvoorzieningen en projecten die bijdragen aan behoud van inheemse culturen. Via het ondersteunen van deze activiteiten streeft de stichting bovendien naar bewustwording, nodig voor het ontwikkelen van duurzaam beleid. Stichting Amazon Fund is erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

3. De organisatie in 2020

Amazon Fund is een stichting die uitsluitend met vrijwilligers werkt. De stichting wordt aangestuurd door een klein betrokken bestuur, geholpen door adviseurs op vakgebieden van de stichtingsprojecten en bekend met het Amazonegebied en de lokale problematiek. Zo wordt op slagvaardige wijze zorg gedragen voor de bestuurlijke taken en de coördinatie van de operationele taken. Daarnaast wordt de stichting geholpen door een deskundigen en vrijwilligers in de Amazone regio en in Nederland.

Bestuur

- Fred Opdam: voorzitter/secretaris
- Piet van Ipenburg: penningmeester
- Hans Smit: lid

Permanente adviseurs

- Bert van Barneveld (projectontwikkeling, ontwikkeling lesmateriaal)
- Laurel Hanna (ontwikkeling lesmateriaal)

Comité van aanbeveling

- René Boot
- Elisabeth Rijpkema

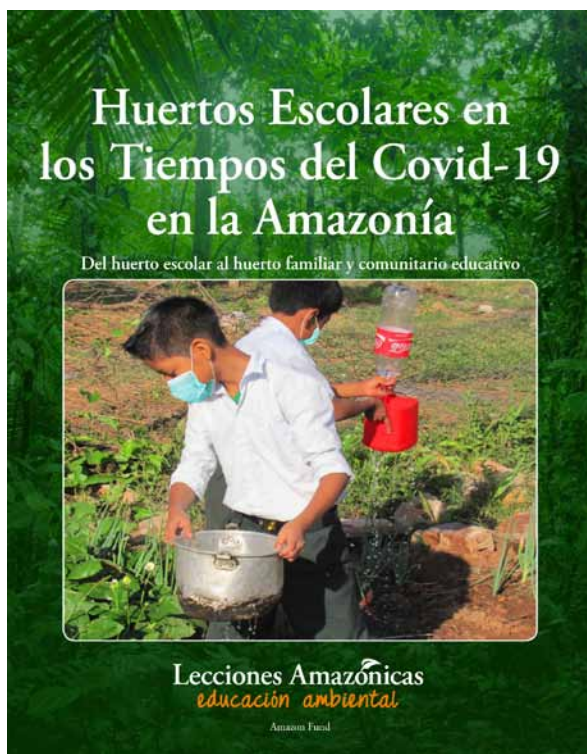
Bij de ontwikkeling van lesmaterialen voor ons schooltuinenprogramma ontving Amazon Fund in 2020 ondersteuning van de stichting Alerta Verde, Bolivia, en bij de ontwikkeling van lesmaterialen binnen ons veldwerkprogramma van Picaflor Centre, Peru.

Het Bestuur kwam in 2020 vanwege de Covid-19 maatregelen slechts eenmaal bijeen. Verder overleg verliep telefonisch en via e-mail.

4. Terugblik 2020 – Amazon Fund en de Covid-19 Pandemie

Sinds maart 2020 waart het Covid-19 virus vrijwel ongehinderd door het Amazonegebied. De mogelijkheden het virus te bestrijden zijn er beperkt, met name vanwege schaarste aan medische voorzieningen en personeel. Sanitaire maatregelen zijn zeer moeilijk te handhaven, ook doordat veel bewoners nauwelijks financiële reserves hebben. Transport in en met het gebied werd aan banden gelegd, waardoor op veel plaatsen gebrek ontstond aan voedingsmiddelen. Veel stadsbewoners keerden noodgedwongen terug naar hun geboortegrond om daar voedsel te verbouwen.

In maart 2020, enkele weken na de start van het nieuwe schooljaar, werden scholen gesloten. De beslissing die te heropenen moest steeds opnieuw worden uitgesteld. Al in september werd vrijwel overal in de Amazone het 2020 schooljaar afgesloten.

Door de pandemie kwamen de natuuronderwijsprojecten van Amazon Fund in zowel Bolivia als Peru tot stilstand. Maar met de ervaringen van eerdere jaren kon een flinke stap vooruit gezet worden bij het samenstellen van lesmateriaal.

Van onze handleiding voor biologische schooltuinen ten behoeve van het basisonderwijs verscheen een tweede versie en we publiceerden een praktische handleiding over schooltuinen in tijden van Covid-19.

Van het veldwerk voor middelbare scholen kwam een eerste versie gereed met praktische veldwerkopdrachten over de biologie/ecologie van het regenwoud.

Op initiatief van een lokale partner in Bolivia ondersteunde Amazon Fund in 2020 de aanleg van educatieve dorpsmoestuinen in drie kleine inheemse gemeenschappen die door de lockdown afgesneden waren van de aanvoer van voedsel. Scholieren van deze gemeenschappen, noodgedwongen thuis door de lockdown, werkten met hun ouders in de moestuinen, teelden verse groenten en ontvingen zo praktisch onderwijs in biologie en andere schoolvakken.

5. Communicatie

Onze belangrijkste middelen voor communicatie zijn de website www.amazonfund.eu, Facebook en nieuwsbrieven. In 2020 werden twee nieuwsbrieven opgesteld en verspreid onder 400 geïnteresseerden. Het lesmateriaal wordt gepubliceerd op de door Amazon Fund gelanceerde website www.leccionesamazonicas.org.

6. Donaties

In 2020 ontving Amazon Fund € 5.000 van het Rabo Foundation Medewerkerfonds en een donatie van € 5.427 van de Stichting Biodiversiteit en Educatie BEE. Individuele particuliere donateurs droegen bij met een totaalbedrag van € 1.029.

7. Het project natuureducatie in 2020

Het project natuureducatie van Amazon Fund in de Boliviaanse en Peruaanse Amazoneregio bestaat uit verschillende componenten met als centrale doelstelling het introduceren van praktisch natuuronderwijs in het basis- en middelbaar onderwijs in de Amazoneregio. Sommige componenten betreffen reeds eerder gestarte activiteiten in de omgeving van Rurrenabaque (Bolivia) en in het gebied rond Puerto Maldonado (Perú); beide gebieden liggen in het zuidwestelijk deel van Amazonia. Ecuador, Colombia, Venezuela, Guyana en Suriname. Een dergelijke handleiding bestaat nog niet.

Handleiding schooltuinen in de Amazoneregio (basisonderwijs)

De in 2019 gereedgekomen handleiding werd in datzelfde schooljaar uitgetest op scholen in Bolivia en Peru. Met de resultaten en suggesties voor verbetering en uitbreiding en de commentaren van specialisten is het Amazonekarakter van de schooltuinhandleiding in 2020 verder versterkt. Er is een hoofdstuk over Amazonefruitbomen voor schooltuinen toegevoegd. Vanwege de nieuwe AVG privacy wetgeving werden enkele foto's in de handleiding vervangen. In juni 2020 verscheen de nieuwe versie op de website. In september volgde een kort document met suggesties over schooltuinalternatieven tijdens de Covid-19 pandemie.

Lesmateriaal praktisch veldwerk in de Amazoneregio (middelbaar en voortgezet onderwijs)

De in 2019 gereedgekomen basistekst over de biologie van het regenwoud kreeg in 2020 een vervolg met een reeks veldwerkopdrachten over de biologie/ecologie van het Amazoneregenwoud voor middelbare scholen. De opdrachten zijn het resultaat van praktijkervaringen met leerlingen in beide landen. Vanuit dat lesmateriaal is in 2020 begonnen met een handleiding voor biologisch en ecologisch veldwerk in het regenwoud voor middelbare scholieren.

Educatieve dorpsmoestuinen

Met het sluiten van de scholen vanwege Covid-19 en het vertrek van veel leerkrachten raakten vooral veel kleine gemeenschappen in de Amazoneregio in een isolement. Voor langere tijd afgesneden van de buitenwereld door de lockdown werden bovendien veel dorpen, met name inheemse dorpsgemeenschappen, afgesneden van de aanvoer van voedsel. Op verzoek van Ecorrenabaque, een van onze lokale partners, faciliteerde Amazon Fund een initiatief voor het aanleggen van educatieve dorpsmoestuinen in drie inheemse dorpen. Naast het telen van verse groenten voor eigen gebruik door ouders met hun kinderen, werden de tuinen gebruikt voor praktisch onderwijs in rekenen en taal en leerden de kinderen over het belang van verse groenten.

In de dorpsmoestuinen, met een gemiddelde oppervlakte van 1.200 m², werkten 13 families met hun 26 schoolgaande kinderen. Het idee is dat zodra de schooltjes in de dorpen weer opengaan, de tuinen deels schooltuinen worden. Een ander deel van de tuinen zal dan gaan produceren voor de keukens van de ecolodges in deze dorpen, die vanwege de pandemie op dit moment gesloten zijn.

De dorpsmoestuinen bleken een succes. De ouders reageerden positief en zagen de mogelijkheid om de tuinen te gebruiken binnen praktisch onderwijs aan hun kinderen. In de tuinen werd een flinke hoeveelheid verse groenten geoogst. De drie betrokken dorpen besloten om ook in de komende jaren met de tuinen door te gaan.

Educatief herbebossingsproject Peru

In Peru ging net een geheel nieuw project van start toen de pandemie begon. Mede met steun van Wilde Ganzen en de stichting Biodiversiteit en Educatie startte onze partnerorganisatie Picaflor in Peru een herbebossingsproject. Langs de nieuwe verbindingsweg tussen Brazilië en Peru (de Interoceanica) had al binnen enkele jaren de voor- gespeelde kaalslag van het oerwoud plaatsgevonden. Zo'n dertig kilometer buiten Puerto Maldonado nadert die kaalslag de noordelijke grens van het beschermde oerwoud langs de Rio Tambopata. Samen met de inwoners van een van de jonge boe- rengemeenschappen is besloten om op aangrenzende kale koeienakkers bomen aan te planten, gekweekt en verzorgd door de leerlingen van de dorpschool. Het streven is om zo een semi-natuurlijke bufferzone te laten ontstaan, die zichzelf terugverdient via fruit voor de bewoners, extra veevoer in de vorm van bladeren en beschutting tegen de brandende zon. Ook voor het regenwoud is zo'n bufferzone natuurlijk welkom. Met de sluiting van de scholen is het project tot nader order opgeschort.

8. Publicatie handleidingen en ander lesmateriaal

De website <https://leccionesamazonicas.org> voor publicatie van het lesmateriaal, staat in de steigers. De website is ons belangrijkste publicatiemiddel voor al het gemaakte lesmateriaal. Gebruiksvriendelijkheid is een belangrijk aspect waaraan wordt gewerkt, evenals de ontwikkeling van een versie voor smartphones. Sinds de online publicaties van de eerste versies zijn deze tot eind 2020 ongeveer tweeduizend keer gedownload in meerdere Amazonelanden en daarbuiten.

In de toekomst zal het materiaal in een beperkte oplage ook in druk/print verschijnen en op scholen in het Amazonegebied verspreid worden.

9. Financieel jaarverslag 2020

De Covid-19 pandemie heeft de inzet van de ontvangen donaties beïnvloed. In goed overleg met het Rabobank Medewerkerfonds, de belangrijkste financier van het 2020-programma, is een herprogrammering overeengekomen voor de periode 2020-2021, met bijbehorende begroting. Voor het educatieve herbebossingsprogramma was de financiering rond. Inhoudelijk is Amazon Fund erbij betrokken, maar de financiële verantwoordelijkheid rust bij Wilde Ganzen.

Balans per 31 december 2020					
	31-12-2020	31-12-2019		31-12-2020	31-12-2019
Actief	€	€	Passief	€	€
Vlottende activa			Stichtingsvermogen	8.861	10.292
Liquide middelen	8.861	10.292			
	<u>8.861</u>	<u>10.292</u>		<u>8.861</u>	<u>10.292</u>
Staat van baten en lasten over 2020		€			
Baten					
Donaties	11.456				
Som der baten		11.456			
Lasten					
Kosten	1.352				
Projecten	11.535				
Som der lasten		12.887			
Saldo baten en lasten		<u>1.431</u>			
Stichtingsvermogen 1 januari 2020					€ 10.292
Inkomsten					€
Donaties particulieren				1.029	
Donaties sponsors (BEE, Rabo)				10.427	
Totaal				11.456	
Uitgaven					€
Kantoor en organisatiekosten (bank- en reiskosten, bestuursaanspelijkheidverzekering)				572	
Website Amazon Fund, Website Lecciones Amazonicas				780	
Educatieprojecten Bolivia/Peru				11.535	
Totaal				12.887	
Stichtingsvermogen 31 december 2020					€ 8.861

10. Amazon Fund in 2021

Ook in 2021 zal de Covid-19 pandemie het werk van Amazon Fund in de regio sterk bepalen. Op het moment van schrijven van dit jaarverslag (mei 2021), is de situatie met betrekking in alle Amazonelanden weer verslechterd. De onderwijsministeries hebben ingezet op het ontwikkelen van alternatieve vormen van onderwijs op afstand via een digitaal onderwijsplatform samen met ondersteunende lespakketten voor de leerlingen thuis. Maar voor de Amazoneregio is dergelijk onderwijs in de meeste gebieden nog geen realistische optie, vanwege het ontbreken van (voldoende) internetbereik, gebrek aan laptops thuis en vaak ook aan mobiele telefoons (en bereik) om communicatie mogelijk te maken. Ook heeft de ontwikkeling van ondersteunende lespakketten grote vertraging opgelopen.

Gezien deze ontwikkelingen zijn op initiatief van de lokale onderwijsinspecties de meeste scholen in de Amazone in het begin van het 2021 schooljaar weer voorzichtig open gegaan. Kleine dorpschooltjes in klassen met weinig leerlingen zijn open, op de grotere scholen en op de scholen in de meer urbane gebieden wordt een roterend onderwijsmodel gehanteerd, waarbij leerlingen in kleinere groepen om de andere dag naar school aan en thuis werken.

In zo'n situatie kan een schooltuin helpen de gaten op te vullen die ontstaan in het reguliere onderwijs. Buitenschools onderwijs kan niet alleen met schooltuinen, maar ook met familie- en gemeenschappelijke moestuinen. Amazon Fund zal nagaan welke rol dergelijke integratie van onderwijs in het dagelijks leven kan spelen. Ervaringen elders in de Amazoneregio en in de wereld zullen daarbij van pas komen.

11. Contactgegevens

Stichting Amazon Fund

Visserweert 54 T 046 4263640
6116 AM Roosteren E info@amazonfund.eu
Nederland I www.amazonfund.eu

Rekeningnummer: 197654908
IBAN Number: NL05 TRIO 0197 6549 08
BIC Code: TRIONL2U

KvK 14103019
BTW Nummer 8195.36.775.B.01

Stichting Amazon Fund heeft de ANBI status.

